

ความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย

การอุตสาหกรรมของประเทศไทย ได้เริ่มพื้นฐานมาจากอุตสาหกรรมในครัวเรือน (Cottage Industry) เช่น การหัตถกรรม โดยใช้ช่างฝีมือที่มีความชำนาญ ได้แก่ การจักสาน การแกะสลัก ฯลฯ การแปรรูปจากสินค้าทางเกษตร เช่น การเลี้ยงไหมเพื่อนำมาทอเป็นผ้าไหม นิยมทำการผลิตตามท้องถิ่นที่มีวัตถุดิบและเป็นการผลิตเพื่อใช้บริโภคเท่านั้น ส่วนที่เหลืออาจนำไปแลกเปลี่ยนกับสินค้าบริโภคอื่นที่ขาดแคลน จึงมีไข่มุ่งผลิตเพื่อจำหน่าย

ต่อมาเมื่อรัฐได้สังเกตเห็นความสำคัญของกิจการอุตสาหกรรมซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศไทย - ส่วนรวม ช่วยลดการขาดดุลย์ ขจัดการว่างงานแบบแฝงในภาคเกษตรกรรม ช่วยให้คนมีงานทำมากขึ้น และนอกจากนั้นยังช่วยให้สินค้าทางเกษตรที่มีมากเกินไปเกินความต้องการ ได้เปลี่ยนสภาพเป็นวัตถุดิบทางเกษตรสู่สินค้าอุตสาหกรรมด้วย และยังเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลได้ทำการวางแผนพัฒนา ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) ได้กำหนดนโยบายในด้าน การส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยมุ่งส่งเสริมให้เอกชนลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมมากขึ้น และกำหนดแนวทางไว้แนชัควารัฐจะไม่เข้าแข่งขันกับเอกชน ตลอดจนได้มีการเร่งรัดพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมยิ่งขึ้น และต่อมาได้มีแผนพัฒนา ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) และแผนพัฒนา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) เน้นในเรื่องการส่งเสริมการลงทุน และ มุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทการผลิต (Manufacturing Industry) มากขึ้น

จากคำชี้แจงเรื่องการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2515 ได้เน้นความสำคัญ ของการลงทุนส่วนเอกชนเพิ่มมากขึ้น เช่น สนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งยังมีความสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้มีการลงทุนระหว่างผู้ลงทุนของไทยและต่างประเทศโดยกว้าง - ขวางขึ้น กับตั้งกำแพงมาตรการป้องกันมิให้อุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมหลักตกอยู่ในอิทธิพล ของผู้ลงทุนชาวต่างประเทศชาติใดชาติหนึ่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อม และปรับปรุงวิธีดำเนินการของ

ส่วนราชการต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขอุปสรรคในการดำเนินงานของเอกชนให้คล่องไปโดยรวดเร็ว และทันการ รวมทั้งการแก้กฎหมายระเบียบปฏิบัติและการแบ่งส่วนราชการเสียใหม่ตามความจำเป็น

วิธีการส่งเสริมการพัฒนาทางอุตสาหกรรมของไทยที่โรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยพิจารณาระเบียบและพิธีการทางศุลกากรในด้านการป้องกันและส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 ซึ่งได้แก้ไขมาจากพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2505 และกลไกทางพิทักษ์ตราศุลกากรในอันที่จะช่วยส่งเสริมสินค้าของไทยที่จำหน่ายภายในประเทศ และนำออกจำหน่ายตลาดต่างประเทศ เป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องตามความมุ่งหมายของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน และที่จะเป็นไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เนื่องจากผู้เขียนได้ตระหนักถึงความสำคัญในด้านการอุตสาหกรรมของประเทศไทย ดังนั้นในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง ภาษีศุลกากรกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย จึงมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาพอสรุปเป็นสาระสำคัญได้ดังนี้ คือ

1. เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับพิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของกรมศุลกากร ซึ่งเกี่ยวกับประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 และเกี่ยวข้องกับกลไกอื่น ๆ เช่น โครงสร้างทางพิทักษ์ตราศุลกากร และโครงการที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการผลิต
2. เพื่อศึกษาถึงงานศุลกากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยการปรับปรุงงานให้เหมาะสม สะดวก และรวดเร็ว เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการผลิตทั้งด้านเวลาและเงินทุน
3. เพื่อศึกษาถึงนโยบายการสนับสนุน และการช่วยเหลือของรัฐบาลที่มีต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรม
4. เพื่อศึกษาถึงข้อบกพร่องในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่แล้มาแล้ว ว่าเหตุใดการอุตสาหกรรมของไทยซึ่งดำเนินมาอย่างจริงจังเกือบ 18 ปีแล้ว จึงไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร

5. เพื่อศึกษาถึงปัญหา และขอเสนอแนะในการแก้ปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งในแง่ศุลกากร และโดยทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ประโยชน์ของการศึกษาดังภาวะศุลกากร กับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย นอกจากเพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการศึกษา สรุปได้เป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงงานของศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศให้ยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการผลิต รวมทั้งบุคคลอื่นที่สนใจ และเกี่ยวข้อง

2. มุ่งให้เห็นปัญหาขั้นมูลฐานอันอาจจะเกิดขึ้น ตลอดจนให้ขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหานั้น เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อจะได้ใช้ผลทางการศึกษานี้ช่วยในการพิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของผู้ประกอบการผลิต สำหรับการดำเนินงานของทางราชการอันจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมโดยส่วนรวม

ขอบเขตของการศึกษา

การประกอบกิจการอุตสาหกรรมจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ หลายด้าน เช่น ความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ การตัดสินใจของผู้บริหาร เงินทุน แรงงาน วัตถุดิบ และมีปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนั้น ในการศึกษาจัดทำวิทยานิพนธ์จึงเป็นการศึกษาเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากร และมีใ้แก่เนอุตสาหกรรมใดโดยเฉพาะ เป็นข้อมูลที่รวบรวมไว้จนถึงวันที่ 1 เมษายน 2519 เท่านั้น

เนื่องจากผู้เขียนเป็นข้าราชการ และบางครั้งต้องเดินทางไปราชการต่างจังหวัดตามเส้นทางที่ได้อนุญาต ทำให้เป็นอุปสรรค โอกาสในการศึกษาและค้นคว้าต้องหยุดชะงักเป็นครั้งคราว ทำให้การศึกษาคำเนินไปไม่ต่อเนื่องกัน เป็นผลให้วิทยานิพนธ์มีขอบเขตจำกัด และถือเสมือนหนึ่งเป็นการค้นคว้าและวิจัยขั้นแรก เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าขั้นรายละเอียดต่อไป

ฉะนั้น จึงไม่ใช่การวิจัยปัญหาแต่ละอย่างโดยละเอียด เป็นเพียงการรวบรวมข้อเท็จจริงที่มีอยู่ให้เด่นชัด ส่วนข้อเสนอแนะและความคิดเห็นบางประการก็เช่นเดียวกัน โลกกว้างใหญ่เป็นแนวทางกว้าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาคำเริ่นการของเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาสำหรับวิทยานิพนธ์นี้ สามารถจำแนกแหล่งที่มาของข้อมูลออกได้เป็น

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจาก

ก. การสัมภาษณ์ (Interview) โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ ประมาณข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในวงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้าราชการภายในกรมศุลกากร ตลอดจนผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ตัวแทนผู้นำของเขา

ข. สังเกตการณ์ (Observation) โดยที่ผู้เขียนเป็นข้าราชการในกรมศุลกากร ได้ศึกษาจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และการทำงานของข้าราชการที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำราต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรม อันได้แก่พระราชบัญญัติพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ ของหน่วยราชการ รวมทั้งบทความเอกสาร และวารสารอื่น ๆ ของหน่วยราชการและเอกชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย